

Motion till riksdagen 2025/26:3817

av Karin Rågsjö m.fl. (V)

med anledning av prop. 2025/26:27 Ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett mer omfattande förslag till tandvårdsreform och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tandvården bör ingå i högkostnadsskyddet för hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I propositionen *Ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård* föreslår regeringen att det nuvarande skyddet mot höga kostnader inom det statliga tandvårdsstödet ska kompletteras med ett nytt stöd benämnt särskild tandvårdsersättning. Vänsterpartiet anser att tandvårdssystemet behöver reformeras. Vi tycker att tänderna bör ses som en del av kroppen och att tandvården därmed, på sikt, bör ingå i sjukvården. Vår målsättning är att alla ska ha råd att ha bra tänder, inte bara de som kan betala dyra behandlingar. Sedan tandvårdsmarknaden avreglerades har priserna stigit kraftigt. De höga kostnaderna för undersökning och behandling gör att de som tjänar minst besöker tandläkaren mer sällan eller tvingas att avstå helt från tandläkarbesök. Personer med väldigt låga inkomster har ingen nytta av dagens högkostnadsskydd eftersom det bara gäller kostnader över 3 000 kronor och endast halva kostnaden ersätts.

När regeringen, tillsammans med Sverigedemokraterna, sänkte åldersgränsen för den avgiftsfria barn- och ungdomstandvården från 23 till 19 år samt åldersgränsen för att kunna få del av statligt tandvårdsstöd från 24 till 20 år tog man bort möjligheten för många unga personer att skaffa sig rutiner för en grundläggande god munhälsa samt möjligheten att förebygga större problem i framtiden. Att regeringen nu försöker åtgärda delar av Sveriges tandvårdsproblem genom att ta fram ett ytterligare ersättningssystem, som bara kommer en liten del av befolkningen till del samt enbart täcker åtgärder i delar

av munnen, är på intet sätt någon lösning på det rådande samhällsproblemet som tandhälsan är och väger heller inte upp för de försämringar som regeringen gjort under mandatperioden.

Vänsterpartiet vill gå mycket längre i satsningarna på tandvården än vad regeringen och Sverigedemokraterna gör. Vi vill införa ett verkligt högkostnadsskydd. Det skulle ge en betydande fördelningspolitisk effekt. Vårt förslag liknar kostnadsfördelningen inom hälso- och sjukvården. Förslaget innebär att 100 procent av patientens kostnader skulle subventioneras över 1 400 kronor per 12-månadsperiod. Patienternas andel av tandvårdskostnaderna i det statliga tandvårdsstödet skulle sjunka från 63 procent till 33 procent med denna reform. Tandhälsa skulle genom denna reform bli en del av den universella svenska välfärdsmodellen. Fördelningseffekten är god eftersom patientandelen av avgiften för tandvård minskar och den skattefinansierade delen ökar.

Regeringen bör därmed återkomma till riksdagen med ett mer omfattande förslag till tandvårdsreform. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Regeringen bör även återkomma till riksdagen med ett förslag där tandvården ingår i högkostnadsskyddet. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Karin Rågsjö (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Gudrun Nordborg (V)

Jessica Wetterling (V)

Tony Haddou (V)

Maj Karlsson (V)

Håkan Svenneling (V)